

Miquel Costa i Llobera

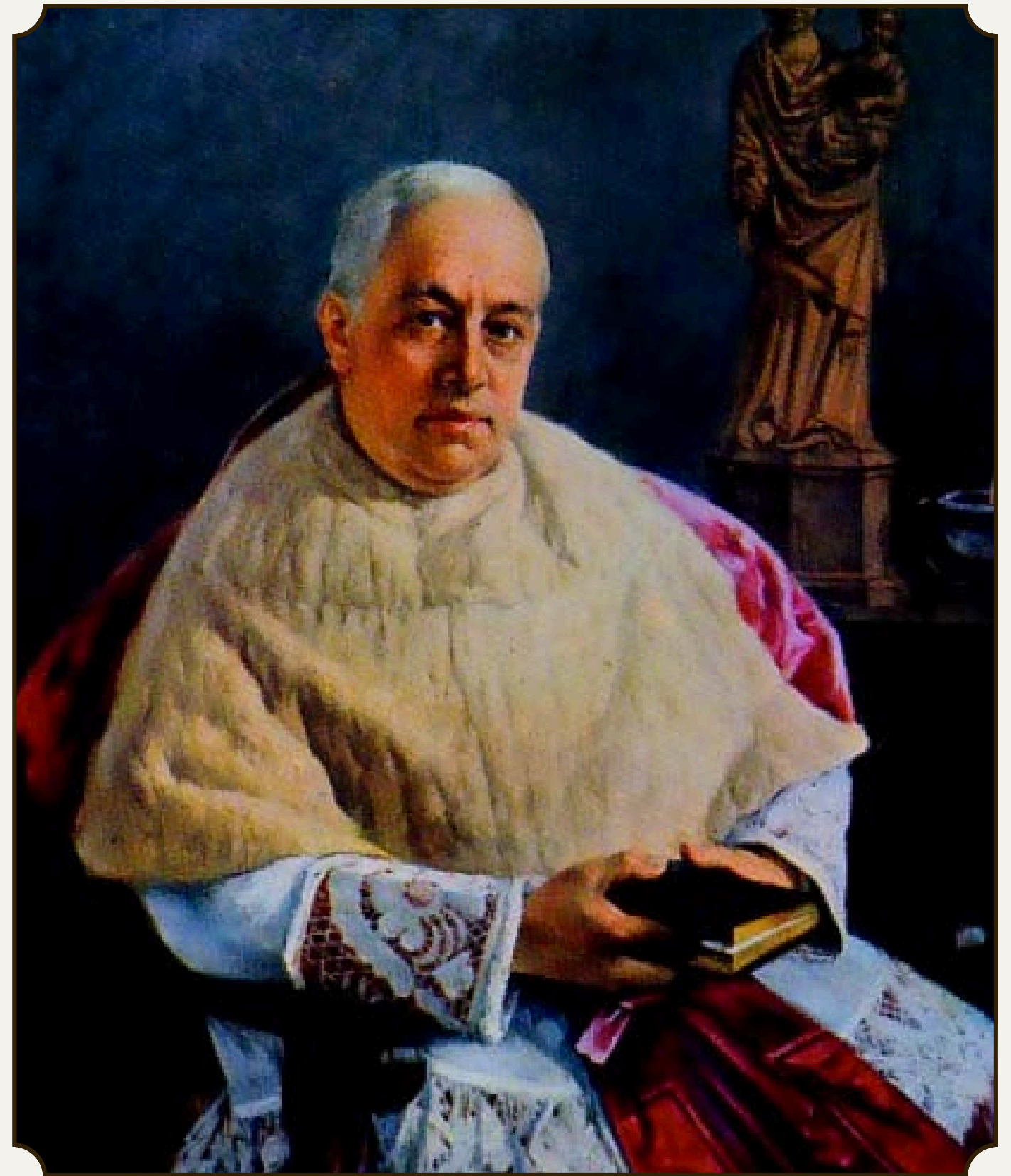

150è aniversari del poema «El pi de Formentor»
i 125è aniversari de «La deixa del geni grec»

Introducció

En commemoració del 150è aniversari de la publicació del poema «El pi de Formentor» i del 125è de «La deixa del geni grec», de Miquel Costa i Llobera, us presentam aquesta guia de lectura que recull una selecció de les obres principals, en les edicions més modernes, que podeu trobar a la Xarxa de Biblioteques de Mallorca, i altres recursos.

Si cliqueu els títols, accedireu al catàleg o al recurs en línia, si és el cas.

Miquel Costa i Llobera

Aspectes biogràfics

Miquel Costa i Llobera neix a Pollença el 10 de març de 1854. Mor sobtadament a l'església de les Tereses de Palma el 16 d'octubre de 1922, mentre predica missa. Estudia a l'Institut de Palma, després cursa estudis de dret a Palma, Barcelona i Madrid. Passa els estius a la finca familiar a Formentor, on descobreix la seva autèntica vocació sacerdotal i és font d'inspiració d'alguns poemes.

Als quinze anys compon les seves primeres obres poètiques. L'any 1873 aconsegueix un accèssit a la Viola d'Or i Argent dels Jocs Florals de Barcelona amb el poema «La primera llàgrima» i es guanya el reconeixement dels poetes i crítics coetanis. L'any 1875 escriu la seva obra mestra, «Lo pi de Formentor», que passa del tot desapercebuda als Jocs Florals d'aquell any.

El 1885 parteix a Roma per cursar els estudis eclesiàstics. S'ordena sotsdiaca, diaca, presbiterat i es doctora en teologia. El 1890 torna a Mallorca, on es fa molt popular amb la predicació.

Com a escriptor aconsegueix premis i distincions i la seva popularitat és cada vegada més ampla. Així, destaca el nomenament de fill il·lustre de Pollença el 1901, el 1902 és investit amb el títol de mestre en gai saber i el 1904 presideix els Jocs Florals de Mallorca.

Ha escrit poemes i traduccions d'autors clàssics. Es mou sempre entre el Romanticisme i el classicisme i és un referent per a alguns dels autors de l'anomenada Escola Mallorquina.

• Biografia

- López Crespí, Miquel. *Defalliment: Memòries de Miquel Costa i Llobera*. El Gall, 2005.
- *Miquel Costa i Llobera. Semblances*. Institut d'Estudis Baleàrics, 1998.
- Planas Ferrer, Rosa. *Miquel Costa i Llobera davant la ploma i la pistola*. Lleonard Muntaner, 2023.
- Ramis Miquel, Gabriel. *Costa i Llobera: claus d'interpretació de la seva personalitat*. Fundació Rotger Villalonga, 2006.
- Sureda i Blanes, Josep. *Aprenentatge i romiatges del jove Miquel Costa*. Moll, 1980.
- Torres Gost, Bartomeu. *Cinquantenari de la mort de Miquel Costa i Llobera: 1854-1922: esbós biogràfic*. s/n, 1972.
- Vallori Rotger, Marc. *Costa i Llobera i l'Oratori*. Congregació de l'Oratori de Sant Felip Neri, 2008.

• Poesia

Poesies, 1885 i Poesies (edició ampliada), 1907.

Poesia completa. El Gall Editor, 2004.

Obres completes. Fundació Antonio Maura de Balears; Fundació Rotger Villalonga, 1994.

De l'agre de la terra (1a ed.: 1897; ed. recomanada: Fundació Rotger Villalonga; Lleonard Muntaner, 2007).

Líricas (1a ed.: 1899; ed. recomanada: Fundació Rotger Villalonga; Lleonard Muntaner, 2004).

La deixa del geni grec (1a ed.: 1900; ed. recomanada: Fundació Rotger Villalonga, 2000).

Tradicions i fantasies (1a ed.: 1903; ed. recomanada: Moll, 1987).

Horacianes (1a ed.: 1906; ed. recomanada: Moll, 1990).

Visions de Palestina (1a ed.: 1908; ed. recomanada: Moll, 1977).

• Antologies

Antologia. Intersport Kenia, 2004.

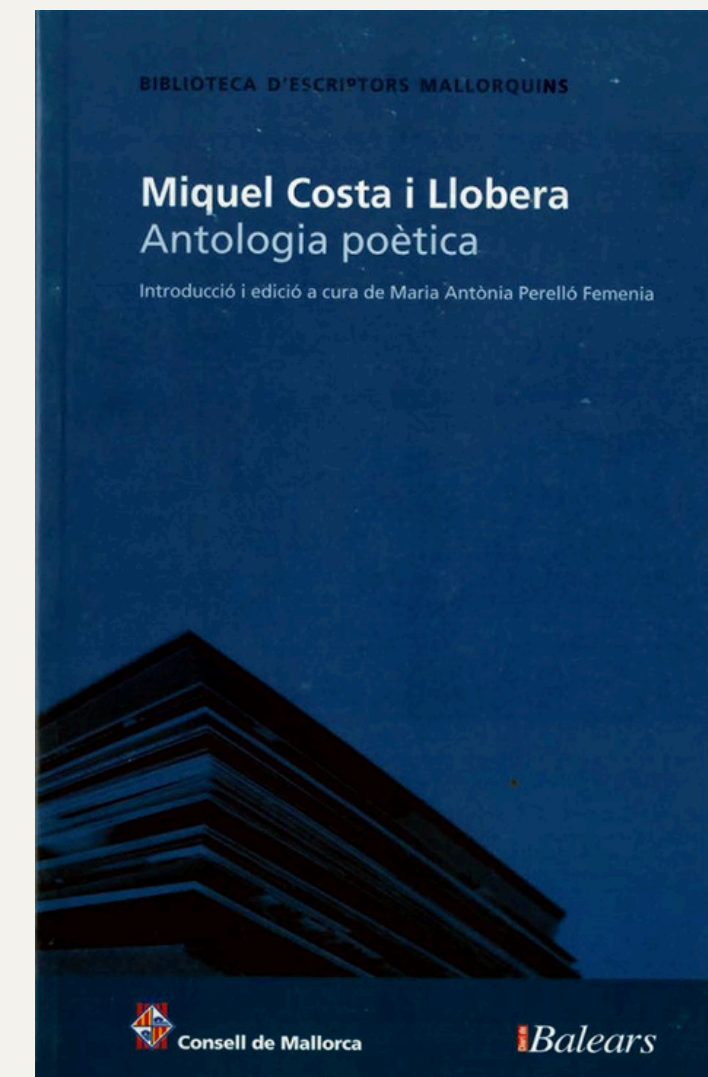
Antologia de poetes balears: 1840-1939. Ajuntament de Palma, 1985.

Antologia lírica. Moll, 1980.

Antologia poètica. Hora Nova, 2005.

Selecció bàsica. Ajuntament de Pollença, 1997.

La veu de l'inefable: antologia poètica. La Magrana, 1999.

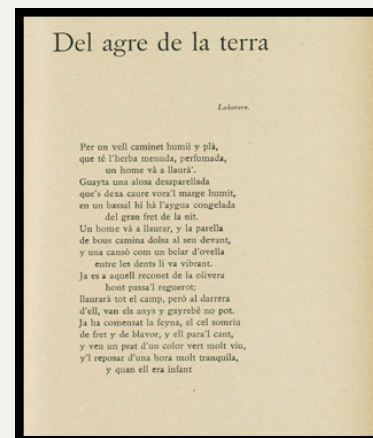
• Crítica i interpretació

- Artigues Florit, Francesca. *L'arpa i la lira a Mallorca: iconografia, poesia i simbologia*. AdiaA, 2023.
- Batllori, Miquel. *Del vuit-cents al nou-cents: Balmes, Ehrle, Costa i Llobera, Casanovas*. Tres i Quatre, 2002.
- Cifre Forteza, Bernat; Estaràs i Ferragut, Rosa Maria. *Costa i Llobera i el món clàssic*. Lleonard Muntaner, 2005.
- Janer Manila, Gabriel. *Miquel Costa i Llobera: territoris de l'ànima*. Govern de les Illes Balears, 2004.
- Llompart, Gabriel. *La saba europea de «El Pi de Formentor»: aplec d'articles de recerca i premsa sobre el poeta Miquel Costa i Llobera*. Promomallorca, 2007.
- Pons i Pons, Damià. *Cultura i literatura a Mallorca entre els segles XIX i XX*. Nova Hora, 2006.
- Sureda i Blanes, Josep. *Entorn de Miquel Costa i Llobera*. Moll, 1999.
- Torres Gost, Bartomeu. *Costa y Llobera y Santa Teresa: bosquejo de sus relaciones*. Cala Murta, 1982.
- Vives Madrigal, Miquel. *Mirades a Costa i Llobera*. El gall, 2024.

OBRES DIGITALITZADES EN LÍNIA

De l'agre de la terra

Patrimoniliterari.cat

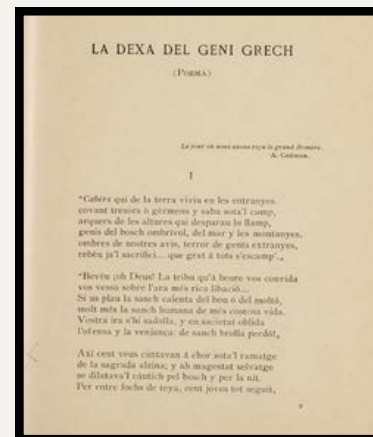
Horacianes

Wikisource

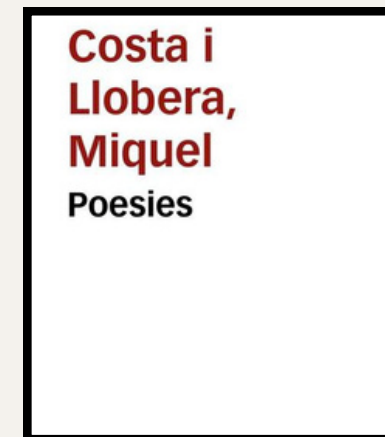
La deixa del geni grech

[Càtedra Marius Torres](http://CatedraMariusTorres)

Poesies

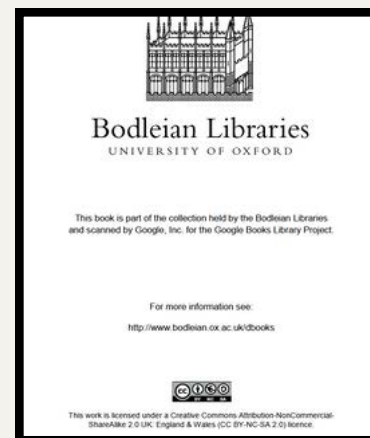
[Biblioteca Virtual Miquel de Cervantes](http://BibliotecaVirtualMiqueldeCervantes)

OBRES DIGITALITZADES EN LÍNIA

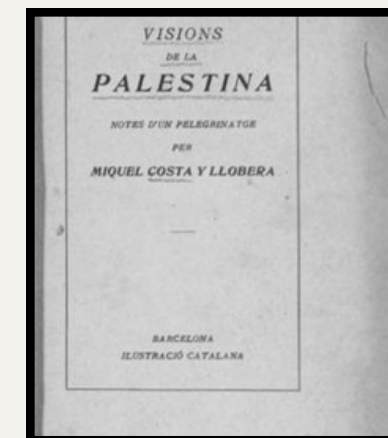
Primeres poesies

*Bodleian Lybrary.
University of Oxford*

Visions de la Palestina: notes d'un pelegrinatge

Biblioteca Nacional de España

MÚSICA

Joan Manel

Miquel Costa i Llobera; 150 anys.
Picap, 2003.

Julià, Bernat

Nuredduna.
Ona Digital, 2002.

Julià, Bernat

Poema simfònic El Pi de Formentor: Dansa guerrera del foner: de la Suite Mallorca.
Ona Digital, 2002.

Planas, Maïa

Geografies de l'ànima.
Produccions Blau, 2006.

WEBS

Associació d'Escriptors en Llengua Catalana

Can Costa

lletrA - La literatura catalana a internet

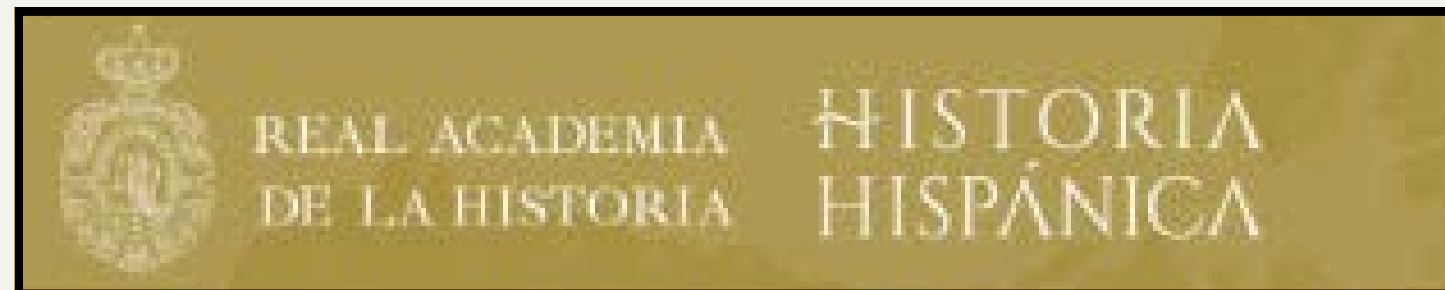

Fundació Rotger Vïllalonga

WEBS

Real Academia de la Historia

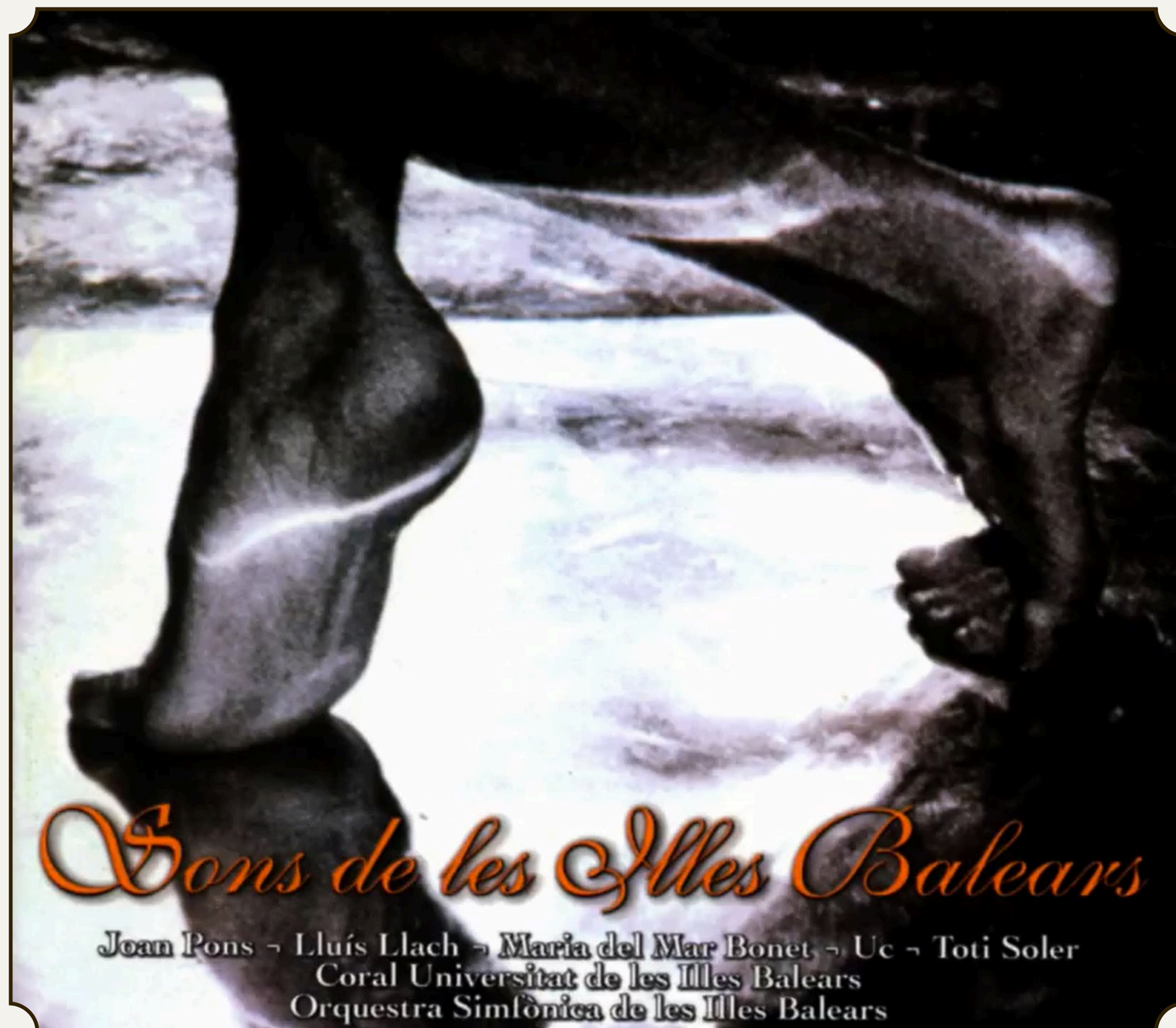

Viquipèdia

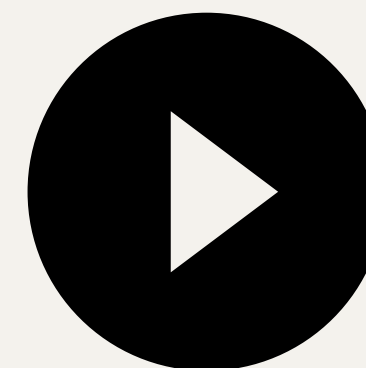
Wikipedia

«El pí de Formentor»

Escoltar la versió interpretada per la
Coral UIB, Maria del Mar Bonet i
l'Orquestra Simfònica de les Illes
Balears

«El pi de Formentor»

«Mon cor estima un arbre! Més vell que l'olivera,
més poderós que el roure, més verd que el taronger,
conserva de ses fulles l'eterna primavera,
i lluita amb les ventades que atupen la ribera,
com un gegant guerrer.

No guaita per ses fulles la flor enamorada;
no va la fontanella ses ombres a besar;
mes Déu ungí d'aroma sa testa consagrada
i li donà per terra l'esquerpa serralada,
per font la immensa mar.

Quan lluny, damunt les ones, renaix la llum divina,
no canta per ses branques l'aucell que encativam;
el crit sublim escolta de l'àguila marina,
o del voltor qui puja sent l'ala gegantina
remoure son fullam.

Del llim d'aquesta terra sa vida no sustenta;
revincla per les roques sa poderosa rel,
té pluges i rosades i vents i llum ardenta,
i, com un vell profeta, rep vida i s'alimenta
de les amors del cel.

Arbre sublim! Del geni n'és ell la viva imatge:
domina les muntanyes i aguaita l'infinit;
per ell la terra és dura, mes besa son ramatge
el cel qui l'enamora, i té el llamp i l'oratge
per glòria i per delit.

Oh! sí: que quan a lloure bramulen les ventades
i sembla entre l'escuma que tombi el seu penyal,
llavors ell riu i canta més fort que les onades,
i vencedor espolsa damunt les nuvolades
sa cabellera real.

Arbre, mon cor t'enveja. Sobre la terra impura,
com a penyora santa duré jo el teu record.
Lluitar constant i vèncer, reinar sobre l'altura
i alimentar-se i viure de cel i de llum pura...
oh vida! oh noble sort!

Amunt, ànima forta! Traspassa la boirada
i arrela dins l'altura com l'arbre dels penyals.
Veuràs caure a tes plantes la mar del món irada,
i tes cançons tranquil·les 'niran per la ventada
com l'au dels temporals».

Hermen Anglada-Camarasa. Pi de Formentor. c. 1922
Es Baluard Museu d'Art Contemporani de Palma,
dipòsit col·lecció Ajuntament de Palma

